بهرام دهقانیار موسیقیدان و آهنگساز، به مناسبت هفته کودک از ساخت موسیقی کودک و تأثیرگذاری آن می‌گوید

موسیقی در شخصیت و تفکر نسل آینده تأثیرگذار است

ندا سیجانی
روزنامه نگار

پرداختن به موضوع کودک درمباحث آموزشی، بویژه آموزش‌های هنری، موضوعی است که کمتر مورد توجه خانواده‌ها و البته مسئولان فرهنگی و آموزشی بوده و شاید دراین باره کم کاری‌هایی هم صورت گرفته باشد، چرا که پایه و اساس شخصیت هر فردی از همان دوران کودکی و نوجوانی شکل می گیرد. بنابراین لازم است برنامه‌هایی کارشناسی شده در آموزش کودک و نوجوان پایه‌گذاری شود. به همین سبب از سوی سازمان ملل متحد، ۲۰ نوامبر(۲۸ مهر) روز جهانی کودک نامگذاری شده و این روز را برای تجلیل از کودکان به رسمیت شناخته و به‌دنبال آن یک هفته را به نام کودک معرفی کرده‌اند و به بهانه این روز برنامه‌های مختلفی در دنیا برگزار می‌شود. امسال در ایران از تاریخ ۱۶ تا ۲۲ مهر هفته ملی کودک بود که با شعار «حال خوش کودکی، رنگ خوش زندگی» نامگذاری شد. همانطورکه اشاره شد یکی از مباحث تعلیم کودک، بخش آموزش‌های هنری است از جمله آموزش موسیقی که در درک و دریافت موضوعات پیرامون کودک و نوجوان بسیار اثرگذار است. تولید آثار هنری در ژانر موسیقی کودک تعریف و مشخصه خاصی دارد چرا که باید اثر ساخته شده متناسب با گروه سنی و روحیات کودک و نوجوان باشد اما متأسفانه طی این یکی دو دهه اخیر نسبت به ساخت این نوع آثار توجه و کارشناسی صحیحی صورت نگرفته است. این درحالی است که با توجه به رواج موسیقی پاپ و ارتباط خوب کودکان با ترانه‌های سطحی و بی محتوا، بویژه ترانه‌های نامتعارف چه بهتر آن است که کارشناسان مربوطه و آهنگسازان موسیقی کودک نسبت به ساخت اینگونه موسیقی توجه بیشتری نشان بدهند.

■ **رعایت قوانین ساخت موسیقی کودک**

بهرام دهقانیار از جمله آهنگسازان شناخته شده ایران است که نگاه تخصصی به موسیقی کودک و نوجوان داشته و دارد و طی این سال‌ها آثار ماندگاری در این زمینه تولید کرده که همچنان زمزمه نسل امروز و دیروز است. مجموعه آثاری همچون «زیر گنبد کبود»، «خونه مادربزرگه»، «شهر موش‌ها»، «قصه‌های تابه تا»، «قاصدک‌ها» و... واخیراً نیز آلبومی در دست انتشار دارد که مربوط به موسیقی کودک بوده و در ماه‌های آینده از سوی حوزه هنری منتشر می‌شود.

این آهنگساز در گفت‌وگو با «ایران» درباره موسیقی کودک و ساختار این موسیقی بیان داشت: «موسیقی کودک، ژانری از موسیقی است با گروه سنی خاص و در محدوده سنی پایین که ساختار آن باید برای کودک و نوجوان قابل درک و دریافت باشد. درواقع جمله‌بندی موسیقی کودک می‌بایست به صورتی ساده و قابل ضبط شدن در ذهن کودکان باشد. در بخش کلام هم، ترانه‌ها باید سهل و آسان و قابل انتقال و ثبت شدن در حافظه کودکان باشد. در بخش سازبندی و ارکستراسیون اثر موسیقایی کودک هم، تنظیم کننده باید از سازها و از ترکیبات صوتی استفاده کند که برای کودکان فضای فانتزی تر و تخیلی تر ایجاد شود تا این فضا به فضای حسی گروه‌های خردسال نزدیک‌تر شود.»

او درباره توجه آهنگسازان به موضوع موسیقی کودک اظهارکرد: «تقریباً در تمامی آثاری که تا به امروز در حوزه کودک تولید شده و شنیده‌ام، تلاش آهنگسازان رعایت قوانین ساخت موسیقی کودک بوده است اما موضوعی که کمتر به چشم می‌خورد، نبوغ و استعداد سازنده ملودی، ترانه سرا یا تنظیم کننده است. درواقع همه این افراد به استانداردهای موسیقی کودک آگاه هستند اما به علت عدم نبوغ و استعدادهای لازم و همچنین سواد موسیقایی والبته نداشتن نگاه کیفی به این موضوع، کارهای قوی تولید نمی‌شود. نکته دیگراینکه گاهی اوقات برخی آهنگسازان به اشتباه از موسیقی بزرگسالان که دارای ریتم‌های تند و شاد هستند، به صرف شاد بودن برای ساخت موسیقی کودک استفاده می‌کنند.»

■ **بهره بردن از افراد کارشناس و متخصص در ساخت کار کودک**

به گفته بهرام دهقانیار، آهنگسازان انگشت شماری در ژانر موسیقی کودک فعالیت می‌کنند و در کنار آن تجربه‌های اندکی دارند و با حداقل امکانات این آثار تولید می‌شود.

او درادامه افزود: «برخی از تهیه‌کنندگان برای ساخت موسیقی کودک از آهنگسازانی استفاده می‌کنند که نسبت به موضوع کودک شناخت کافی ندارند و درکنار آن دستمزد پایین تری دریافت می‌کنند. اما در مقابل موزیسین‌های بسیاری هم در این زمینه آموزش داده شده‌اند که تحصیلکرده‌های دانشکده ها و هنرستان‌های موسیقی هستند اما از این افراد استفاده کمتری می‌برند این درحالی است که باید این افراد شناسایی و دعوت به کار شوند.»

خالق موسیقی «خونه مادربزرگه» درباره عدم ماندگاری برخی از تولیدات موسیقی کودک در قالب آلبوم یا برنامه‌های تلویزیونی گفت: «فردی که به ساخت موسیقی می‌پردازد می‌بایست ازیکسری مهارت‌ها و ظرفیت‌ها در این زمینه برخوردار باشد تا در ساخت موسیقی خود از جمله بندی‌های درست و اصولی استفاده کند. اگر دراین چند سال اخیر کارهای اندکی در زمینه موسیقی کودک به گوش می‌رسد به این علت است که کمیت قربانی کیفیت شده ونکته دیگر شبیه‌سازی کارها است. به‌طورکلی کمبود استعداد، کمبود نیروی متخصص و تحصیل کرده علت عدم ماندگاری این آثار است.»

■ **اجتناب از بکاربردن کلمات نامناسب و محاوره‌ای**

او درباره تأثیرگذاری کلام در موسیقی کودک و ارتباط سریع کودکان با موسیقی‌های پاپ و روز دنیا بیان داشت: «برخی از آهنگسازان موسیقی کودک را در ساده‌ترین فضای ملودی و ترانه می‌سازند و به همین سبب به علت نبود منابع مفید، کودکان به این نوع موسیقی‌ها گرایش بیشتری پیدا می‌کنند. البته در این زمینه نقش خانواده هم بسیار تأثیرگذار است ونمی‌توان کتمان کرد. وقتی اعضای یک خانواده به موسیقی پاپ علاقه‌مند هستند و این نوع موسیقی دائماً در محیط خانواده شنیده می‌شود، طبیعتاً کودک و نوجوان هم از این نگاه و سلیقه الگوبرداری می‌کند. البته این روزها دسترسی کودکان و نوجوانان به شبکه‌های اجتماعی و شبکه‌های ماهواره‌ای آسان‌تر شده ودرگرایش آنها بی تأثیر نخواهد بود. لازم به یادآوری است موسیقی که برای گروه‌های سنی جوان وبزرگسال تولید می‌شود ممکن است برای کودک مناسب نباشد اما به علت کمبود موسیقی در ژانر کودک، آنها به این نوع موسیقی‌ها گرایش پیدا می‌کنند. درواقع سادگی کلام وساخت این نوع موسیقی‌ها وتکرار آنها از سوی بزرگترها در علاقه‌مندی کودک ونوجوان به موسیقی‌های پاپ بی‌تأثیر نبوده و راحت تر با آن ارتباط برقرار می‌کنند. براین اساس مبحث کلام در موسیقی بسیار مورد اهمیت است و نباید از کلام و ترانه‌هایی با ادبیات نامناسب که در بعضی ترانه‌های رپ وپاپ بسیار مورد استفاده قرار می‌گیرد استفاده شود.»

این آهنگساز در خصوص فضای آموزشی موسیقی کودک نیز اظهار کرد: «خوشبختانه آموزش موسیقی به کودک از سوی خانواده‌ها مورد اقبال و استقبال قرار گرفته و فرزندان خود را به آموختن موسیقی تشویق و ترغیب می‌کنند و این موضوع جای امیدواری است اما در مقابل مسئولیت کسانی که به این امر می‌پردازند نیز سخت‌تر خواهد بود چرا که باید نگاه تخصصی به این موضوع داشت و کار هر آهنگساز و مربی نیست. به این دلیل که آینده کودکان و نوجوانان وابسته به همین هسته‌های مرکزی آموزشی است که از سنین پایین آغاز می‌شود. امیدواریم تعداد این آموزشگاه های تخصصی افزایش یابد تا کودکان و نوجوانان با آموزش‌های صحیح واصولی موسیقی کودک آشنایی بیشتروبهتری داشته‌باشند.»

نکته قابل توجه این است که طی یکی - دو دهه اخیر آموزش هنر، بویژه موسیقی در خانواده‌ها به جای بدل شدن به یک فرهنگ به‌عنوان کالای لوکس مورد استفاده است به‌طوری که برخی از خانواده‌ها از همان ابتدای کار آموختن ساز پیانو را به فرزندان خود توصیه می‌کنند. بهرام دهقانیار در این باره گفت: «شروع موسیقی با کلاس‌های ارف بوده و در ادامه مربی آموزشی با توجه به رشد دستان کودک و همچنین رشد ذهنی او والبته شرایط فیزیکی هنرجو نسبت به انتخاب ساز مناسب به والدین پیشنهادهایی را مطرح می‌کنند. همان‌طور که اشاره کردید متأسفانه برخی سازها جزو کالاهای لوکس خانواده‌ها شده است بخصوص ساز پیانو اما نباید به رغم میل و سلیقه کودک، نواختن ساز به او تحمیل شود چرا که انتخاب ساز در تداوم آموزش کودکان بسیار تعیین کننده است اما نه با هر شرایطی.»

او درباره نقش آموزش و پرورش در زمینه موسیقی کودک بیان داشت: «آموزش و پرورش باید از کارشناسان متخصص این رشته بهره ببرد و ساعاتی را برای آموختن موسیقی برای دانش‌آموزان تعریف کند تا در کنار رشته‌های تحصیلی خود با هنر موسیقی و سرودخوانی نیز آشنایی بهتری داشته باشند به این علت که این آموزش‌های اولیه در پرورش گوش و ذهن کودکان بسیار تأثیرگذار است.»

دهقانیار درباره نقش رسانه ملی و تولید برنامه‌های مناسب و جذاب برای کودکان اظهار کرد: «همانطور که قبل‌تر گفته شد اغلب تهیه کنندگان و کارگردانان برای تولید موسیقی برنامه‌های کودک از افرادی استفاده می‌کنند که نسبت به موضوع کودک آگاهی و شناخت کاملی ندارد وتنها دستمزدهای اندک دریافت می‌کنند، بلکه باید قشر دانشگاهی و تحصیلکرده را شناسایی و استعدادیابی کرد و از حضور و تجربه آنها بهره برد و البته در کنار آن بودجه مناسب در اختیار آنها قرار بگیرد. مسئولان رسانه ملی نسبت به این موضوع باید توجه بیشتری داشته باشند و روی تولیدات کار کودک سرمایه‌گذاری بسیاری داشته باشند چرا که ریشه تفکرات نسل آینده از همین دوران شکل می‌گیرد.»

■ **تولید آثار ماندگار نیازمند گذر زمان است**

او درخصوص ضرورت تشکیل ارکستری برای کودکان و نوجوانان از سوی مسئولان فرهنگی ارشاد بیان داشت: «ایجاد یک ارکستر برای گروه‌های سنی ۵ تا ۱۵ سال اتفاق بسیار خوبی است، البته تاجایی که اطلاع دارم بسیاری از دوستان موزیسین در این زمینه کارهایی انجام داده‌اند اما نیاز به محل تمرین و سازهای خوب است و در مقابل حمایت از آنها است و اگر این بستر فراهم شود بی‌تردید خانواده‌ها هم بسیار استقبال خواهند کرد.»

بهرام دهقانیار در پایان چشم‌انداز خوبی از آثار کودک داشته و در این زمینه گفت: «به‌طور کلی تلاش هنرمندان در زمینه کار کودک را بسیار خوب و روشن می‌بینیم اگرچه برای به‌دست آوردن تجربه‌های بیشتر نیاز به زمان بیشتری است تا با تولید آثار مختلف، مرحله به مرحله، استعدادهای خود را محک بزنند و از خطاهای خود درس بگیرند. نکته دیگر اینکه اگرچه میزان حجم آثار تولید شده در زمینه کودک به لحاظ کیفی رضایت بخش نبوده اما می‌توان این گام رو به رشد را مثبت ارزیابی کرد چرا که تولید آثار ماندگار نیازمند گذر زمان است و در پایان امیدوارم همچنان شاهد کارهای خوب در زمینه موسیقی کودک باشیم.»

بهرام دهقانیار موسیقی متن برنامه های کودک «شهر موشها۲» و «قصه های تا به تا» را ساخته است

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۴۰۵۹

آسان

		۱		۸	۷			۴
۵	۴						۶	
۳		۹		۱			۵	
۷	۵		۹	۳				
	۹	۴		۷		۵	۱	
				۵	۶		۸	۹
	۱			۲		۹		۶
	۷						۲	۵
۹			۳	۴		۱		

متوسط

	۸			۷	۲			
		۳	۱			۸	۲	
۹					۵			۶
		۷	۹	۳				۲
	۱	۴				۳	۹	
۳				۴	۸	۶		
۱			۶					۹
	۷	۶			۹	۵		
			۷	۵			۶	

سخت

	۸			۷			۵	
۴		۶			۹			
	۲	۱						
	۶		۳		۸			۵
		۵				۸		
۳			۲		۱		۷	
						۹	۳	
			۹			۱		۷
	۹			۳			۲	

خیلی سخت

				۶			۸	
۳	۱			۸	۴		۶	
	۹					۳		
	۴	۵	۲			۹		
		۳			۵	۶	۲	
		۱					۹	
	۳		۶	۹			۷	۱
	۵			۲				

حل جدول سودوکو شماره ۴۰۵۹

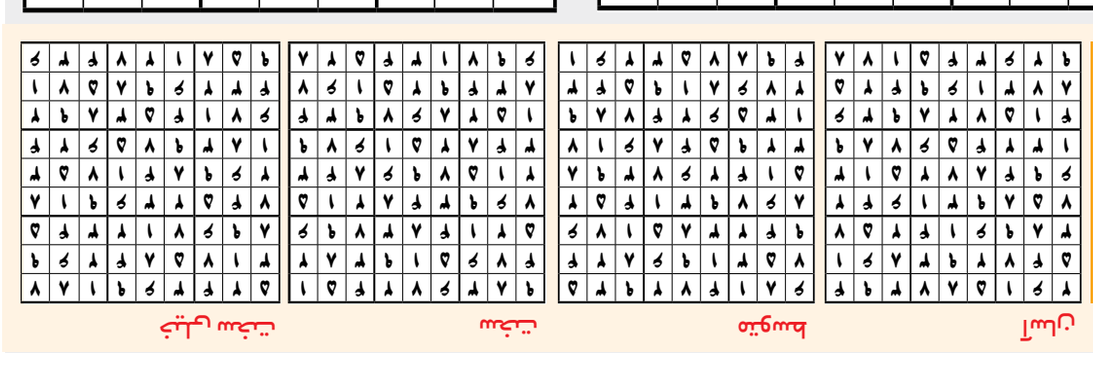

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۸۰۲۸

جدول عادی

افقی:

۱- خوشحال - خط مقدس بابل
۲- مطالعه اجمالی - تکرار شده - شهری توریستی حومه کاشان
۳- اسم پسرانه - کاغذ سوراخ کن - نوعی بازی
۴- بازیکن هم تیمی - ویتامین موز - خواستار و علاقه‌مند - حمام تکی
۵- خرمای سیاه - ابزار محاسبه قدیم - گلی به زیبایی چشمان دلدار است
۶- علم شیمی قدیم - ستیز - درخت انگور
۷- سهل - فلز بتن و آرماتور - با «های» آید
۸- گلزن تیم ملی - شهری در استان مازندران - جایزه معتبر ادبی
۹- پسر سام - مرکز «رومانی» - فیلمی از مسعود مددی
۱۰- رودار وپایی - اسباب بازی نوک تیز پرتاب کردنی - معاینه پزشکی
۱۱- مسدود کردن - آراستن - گندم
۱۲- خطا و جرم - توانایی - بی سابقه - کیوان
۱۳- محل آکروبات - ضد «متحرک» - نوازنده
۱۴- ضربه روحی - غلاف شمشیر - ایوان
۱۵- محله جنوب شهر تهران - انجمنی از بزرگان علم و ادب

عمودی:

۱- دشمنی آشکارا
۲- از آنتی ژن‌های خون - از تأثیرگذارترین نقاشان مدرن - کلمه تعلیل
۳- حکاک دوره نوزایی - بی عیب و نقص - نام مردانه
۴- ضمیر مفعولی - روستایی توریستی در علی آباد استان گلستان - نهفتن - مربوط به تعداد
۵- قطعی - روغن گیاهی - دو یار هم قد!
۶- ردپای آب! - کودک بی سرپرست - در خواب می کشند
۷- نوعی زیزفون - موجودات - سومین خودروی ملی
۸- مرکز «زیمبابوه» - پنیر تازه - کلام سابق را با دلیل و ابرام ثابت کردن
۹- حنا - باعث اندوه - بی رمق ندارد!
۱۰- ریشه خوراکی - ماده مؤثر چای - ضمیر جمع
۱۱- درخت سایه گستر - داداش - زیب و زینت
۱۲- ورودی های کنترل شده مسافران در ترمینال های فرودگاه - زیباروی بهاری - برانگشتری سوار است - پدر آذری
۱۳- از فرهنگ‌های خارجی - ذات، هستی - سنگ قیمتی
۱۴- بخشی از اوستا - دوستی - گله گوسفند
۱۵- نام دو زبان رسمی کشور کامرون

جدول ویژه

افقی:

۱- سریالی با هنرنمایی امید روحانی - تابلوی «آدولف فنیش»
۲- ارمغان ساوه - شهری در استان هرمزگان - غیربلیغ
۳- پی جوی - سبیل - مستمری
۴- امر از گفتن - از ویتامین‌ها - نشان مخصوص کالا - فلز جهنده!
۵- چهارمن تبریز - تباهی‌ها - باطل، ضایع
۶- پس روی و عقب رفتن - خمیده - بر رودخانه می بندند
۷- دارایی - بازیگر فیلم «مادر» (۲۰۱۷) - فلز ساچمه
۸- تقابل میان شخصیت‌ها یا نیروهای مختلف داستان - مقصود - اختاپوس
۹- مدار الکترونیکی - امتزاج آب با جسمی - ظرف آزمایشگاهی
۱۰- هنگام تعجب به دندان می گزند - دریاچه خوارزم - کدخدا
۱۱- تکه گل خشک شده - یافت نشدنی - اولین فلز کشف شده
۱۲- خمیر پخته بر آتش - آتشفشان اروپا - مقابل «انس» - بازنده شطرنج
۱۳- سرنوشته - گلر «سلتیک» - پایتخت ژاپن در گذشته
۱۴- گذران زندگی - استتار - خلق و خو
۱۵- کتاب «آلبر کامو» - برج بلند «ملبورن»

عمودی:

۱- اولین زنی که به تنهایی جایزه علمی نوبل را برده است
۲- حیات - سرازیری - اشاره و رمز
۳- تئوریسین مارکسیست لنینیسم - قدوبالا - تفتیش وممیزی
۴- عقاید - کشنده - لام انگلیسی - عقیده
۵- شهری در استان یزد - پول کم ارزش - سیب زمینی ندارد!
۶- ردیف قالی - قدرت - جرثومه
۷- غذای مریض - فیلمی با بازی فریبا نادری - شهری در «ایتالیا»
۸- فرکانس - بی ثمر - نادرست
۹- گل سرخ نقاشی - کشتی تاریخی فیلیپ دوم - تیشه درودگری
۱۰- مزیت - برانگیخته شدن - یک شهرداری در نروژ
۱۱- از خواهران برونته - سال ۳۶۶ روزی - امین پول‌های مردم
۱۲- دفعه - آبرو - عهد جوانی - آسانی
۱۳- شترگاوپلنگ - ساختاری عمودی - لوله بسیار نازک
۱۴- رهایی - کندن و پراکندن گل - میراث
۱۵- گلزن محبوب سابق تیم ملی آرژانتین

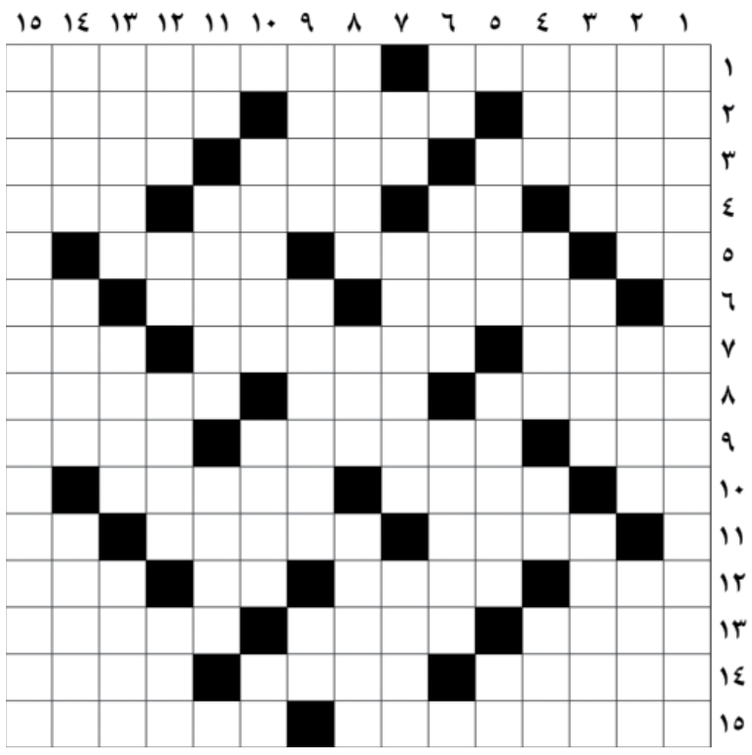

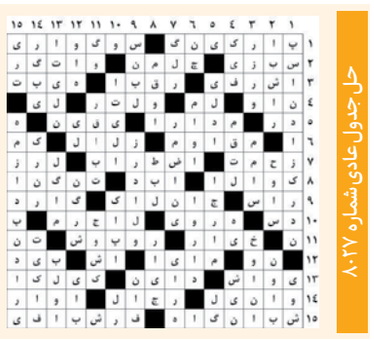

حل جدول عادی شماره ۸۰۲۷

حل جدول ویژه شماره ۸۰۲۷